

Publiek & Privaat
DUBBELINTERVIEW

“Maak het burgers en bedrijven makkelijker te ver- duurzamen”

Ondernemers melden zich nu zelf met de vraag hoe ze klimaatvriendelijker kunnen werken. Dat is belangrijke winst, zeggen Niels Kastelein, directeur Klimaat bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Eelco Dubbeling, directeur van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Nu is het zaak ze bij die ambitie zoveel mogelijk te ‘ontzorgen’.

>>

HUN EIGEN GEZIN is een belangrijke inspiratiebron als het gaat om duurzaam leven. “Vliegen? Wacht even meneertje Klimaat!”, roept

de achtjarige dochter van **Niels Kastelein** sinds hij directeur Klimaat is bij het ministerie van EZK. Kastelein: “De zorg om het klimaat komt in grote en kleine dingen terug in mijn leven. Hoeveel vlees ik eet, de duurzaamheid van onze woning. De volgende auto moet elektrisch zijn en die wil ik dan ook thuis kunnen opladen met mijn eigen zonnepanelen. Maar die zonnepanelen liggen nog steeds niet op het dak. Voor een skivakantie reis ik met de trein, maar afgelopen zomer zijn we met het vliegtuig naar Madeira geweest. Het gaat dus niet meteen van zwart naar wit.” De drie tienerdochters van **Eelco Dubbeling**, directeur van de NVB, zijn fanatieker dan hijzelf in het vegetarisch eten. Dubbeling: “Zij zijn op hun eigen manier bezig met het milieu.” Waar het allemaal om draait, ervaart hij heel indringend tijdens jaarlijkse trails voor de *Foundation for Natural Leadership*, die hij zelf organiseert. “Een week met anderen de natuur in, de laatste jaren in Noorwegen, zonder telefoon of portemonnee. Halverwege de week ben je zesendertig uur helemaal alleen, in een slaapzak onder een zeiltje van drie bij drie meter. De herten lopen voorbij, de vogels zingen. Dat is een intense beleving, waarbij je echt contact voelt met moeder aarde. Je beseft: voor deze aarde moeten we heel goed zorgen.”

Hoe kunnen banken en overheid samenwerken?

Dubbeling: “De NVB heeft bijvoorbeeld op een goede en transparante manier overleg

met het ministerie van EZK over een groene variant van de Borgstelling MKB-kredieten, daar waar de markt het niet zelf kan.”

Kastelein: “Ik hoorde onlangs een steenbakker vragen hoe hij zijn bedrijf, dat veel energie verbruikt, energiezuiniger kan maken. Dat bedrijf staat ergens aan de rivier, los van de grote industrieën. Voor dit soort situaties moet je specifiek iets bedenken. Ik kan me voorstellen dat banken in beeld hebben of kunnen krijgen welke klanten er niet echt uitkomen, problemen hebben met de financiering of energie-infrastructuur.”

Dubbeling valt bij: “Er is veel verschil met een paar jaar geleden, toen we alleen maar keken naar duurzaamheid. Nu zijn we met elkaar in gesprek. Ondernemers zeggen nu zelf: ik verbruik veel energie en wat kunnen we daaraan doen? Banken kunnen helpen en faciliteren. Er moet wel meer data komen over de broeikasgasemissies van bedrijven. Daar is nog veel werk te verrichten, maar de oplossingsgerichte houding is er gelukkig. De NVB heeft een Platform Duurzaamheid met daarin de duurzaamheidsdirecteuren van de banken en werkgroepen met inhoudelijk specialisten. Een goede structuur om problemen aan te pakken en ideeën te ontwikkelen.”

Wat zou er moeten gebeuren?

Dubbeling: “Mijn voorkeur gaat sterk uit naar heel concrete pakketten, zoals de modelakte om de financiering van zonnepanelen op bedrijfsdaken te bevorderen. Die maakt het ondernemers veel eenvoudiger om financie-

ring te krijgen, zonder in een woud formulieren verstrikt te raken. Zo kun je oplossingen bieden.”

Ook voor burgers?

“Zeker. Als jij een hypotheek gaat afsluiten moet er een standaard optie zijn om zonnepanelen aan te vinken, zodat je ze dan gewoon geïnstalleerd krijgt. Zonder gedoe. Ik heb een laadpaal voor mijn huis laten plaatsen om de accu van mijn elektrische auto op te laden. Dat was veel zoekwerk, duur en je moet er veel zelf voor doen. Ik wil daarnaast zonnepanelen op mijn dak om mijn huis op duurzame energie te laten draaien. Dan kom ik terecht bij hetzelfde energiebedrijf als van die laadpaal, maar op een afdeling die niet met de andere communiceert. En begint het

hele verhaal opnieuw. Dat soort dingen wil je in een pakket hebben, inclusief de financiering. Een andere oplossing: bij de financiering van je woning zit standaard een duurzaamheidsscan. Hier lopen we wel tegen een probleem aan in de financiering. De toezichthouder is namelijk terughoudend, omdat de bank dan meer moet lenen en misschien niet meer

financiering van de verbouwing van je huis en twintig jaar lang een lagere energierekening. Maar ook daar spelen uitdagingen die met toezicht te maken hebben.”

Wat motiveert bedrijven om te verduurzamen?

“Het ministerie van EZK focust beleidsmatig sterk op financiële prikkels, zoals burgers daar ook gevoelig voor zijn. Dat vind ik wel eens jammer. Een burger zegt: ik wil wel zonnepanelen laten plaatsen, maar dan moet het bedrijf aan de overkant van de straat dat ook doen. Ik denk dat we als overheid sterker het ‘waarom’ kunnen uitleggen, de samenhang van de dingen beter voor het voetlicht brengen. ‘Dit gaat er gebeuren met uw bedrijf, uw woning, uw auto. En daarom komen er windmolens’. We moeten het totale verhaal beter vertellen. Daar hoort natuurlijk ook de financiële afweging bij. Zijn investeringen in

Kastelein geeft aan dat het belangrijk is dat de ambities van de financiële instellingen blijven aansluiten bij de opgehoogde klimaatdoelen. “De financiële instellingen zijn goed bezig met het Klimaatcommitment. Toch blijft de buitenwereld soms heel kritisch, word je links en rechts ingehaald met negatieve opmerkingen. Hoe ga je daarmee om? Dat vind ik wel lastig.”

Dubbeling knikt: “Klopt. Maar laten we feedback omarmen. Over klimaat verschillen de meningen nu eenmaal, het is een beladen onderwerp. Wel of geen vlees eten: moet je als bank een vleesbedrijf financieren? Dat zijn dilemma’s. We varen deze koers voor het goede doel. En omdat we het zelf willen, moeten we er met zelfvertrouwen mee doorgaan.” —

Eelco Dubbeling (links), Niels Kastelein (rechts)

kan voldoen aan de zorgplicht zoals die nu is geformuleerd. De politiek moet zich hierover uitspreken. Wat is de balans tussen zorgplicht en duurzaamheid? Het geld zal door iemand geleend moeten worden want voor niets gaat de zon op.” Kastelein: “Overheid, banken en bedrijven zoeken naar mogelijkheden om te ontzorgen. Of energiebedrijven geen totaalpakket kunnen aanbieden bijvoorbeeld:

verduurzaming haalbaar en betaalbaar? Dat is voor het grootste gedeelte van de bedrijven belangrijk en sommige gaan er overigens ook serieus geld mee verdienen. Denk aan het isoleren van zeven miljoen woningen en het werk dat dat oplevert voor bouw- en installatiebedrijven. De motivatie is dus deels financieel en vloeit deels voort uit het verhaal over de toekomst.”